

**SIMONS, Leo** (eigenlijk **Lion**) ('s-Gravenhage 1 augustus 1862 – Rotterdam 11 juni 1932).

Volgde onderwijs in zijn geboortestad. Studeerde in 1879 aan de Kensington Art School te Londen. Terug in Nederland, in 1880, studeerde hij aan de Tekenenacademie te 's-Gravenhage en vervolgens aan de Technische Hogeschool te Delft en aan de universiteit te Leiden. Na een kortstondige leraars-activiteit te Amsterdam wijdde hij zich, als kunst-criticus, aan de journalistiek. In 1893 werd hij adviseur bij een uitgeverij te Londen. Na zijn huwelijk, in 1894, vestigde hij zich in 1900 opnieuw te Amsterdam en stichtte er in 1905 de Maatschappij ter verspreiding van goede en goedkope lectuur de **Wereldbibliotheek**. Hij kreeg naam als Vondel-kenner en schreef een uitgebreide toneelgeschiede-nis. Op 25 april 1932 verwierf hij het doctoraat honoris causa in de wijsbegeerte en letteren van de universiteit van Amsterdam.

Leo Simons had als Noord-Nederlander steeds een grote belangstelling voor de V.B., die parallel liep met zijn democratisch cultuurnationalisme. De studies die hij publiceerde over volksbewustzijn en volkskracht – een term die ook **Lodewijk de Raet** zou bezigen – alsmede zijn interesse voor het sociale aspect in de evolutie van een volk sloot daarbij aan. Reeds in de jaren 1880 was hij medewerker geweest van *De Kleine Gazet*. Over het **Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres** van 1891 te Gent schreef hij in *De Gids* een artikel, waarin hij, voor de toenmalige Vlamingen, blijk gaf van een nog te eng Noord-Nederlands standpunt bij de benadering van het flamingantisme. Zijn opvattingen over de V.B. en zijn inzicht in de inhoud ervan evolueerden evenwel vrij snel in ruimere zin. Tijdens de Eerste Wereldoorlog stond hij niet alleen begrijpend tegenover het **activisme**, maar steunde hij de activistische beweging ook metterdaad, onder meer door activiteiten van **Volksofbeelding** in Nederland. Na de oorlog genoot de **Frontpartij** zijn uitgesproken sympathie. Hij was lid van **De Dietsche Bond**. Zijn Groot-Nederlandse visie vertoonde algemeen culturele en politieke facetten. Aan de totstandkoming van het internationaal verzoekschrift voor **amnestie**, dat in februari 1928 aan het parlement werd aangeboden, had hij een actief aandeel. Tevens was hij een der weinigen, die zich met overtuiging aansloot bij het federaal statuut, dat **Herman Vos** in maart 1931 bij de Kamer indiende. Mede door

de rol die zijn stichting de Wereldbibliotheek gespeeld heeft, waren zijn verdiensten voor Vlaanderen op cultureel en sociaal vlak groot.

WERKEN: 'Naar aanleiding van het 21e Noord- en Zuid-Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres', in *De Gids* (1891); – *Studies over Vondel's "Gijsbrecht" en over "Nationaal Leven"*, 1902; – *Volkswezen en volkskracht. Vier herdrukte opstellen*, 1916; – 'De bewustwording van Vlaanderen', in *De Gids* (1918); – 'Nederland, België en Vlaanderen', in *De Gids* (1924).

LITERATUUR: *Ter herinnering aan Dr. Leo Simons. 1 augustus 1862–11 juni 1932*, 1933; – F. de Glas, *Nieuwe Lezers voor het Goede Boek. De Wereldbibliotheek en Ontwikkeling/De Arbeiderspers vóór 1940*, 1989.

JAN HARDY\* EN WIM VAN DEN STEENE